

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБА В ЖИТОМИРСЬКІЙ
ОБЛАСТІ

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 35-річчю заснування факультету
ветеринарної медицини

**«СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ
ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ,
НАУКИ І ОСВІТИ»**

12-13 жовтня 2022 р., м. Житомир

«Сучасний стан розвитку ветеринарної медицини, науки і освіти»: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присв. 35-річчю заснування факультету вет. медицини 12-13 жовтня 2022 року. Житомир: Поліський національний університет, 2022. 409 с.

Редакційна колегія

Голова

Гуральська С. В. доктор вет. наук, професор

Члени колегії

Ревунець А. С. декан факультету ветеринарної медицини

Кот Т. Ф. директор НІІ тваринництва та ветеринарії,
доктор вет. наук, професор

Галатюк О. Є. доктор вет. наук, професор

Сокульський І. М. кандидат вет. наук, доцент

Рецензенти

Соколюк В. М. доктор вет. наук, професор

Ткачук С. А. доктор вет. наук, професор НУБіП України

Замазій А. А. доктор вет. наук, професор ПДАУ

Редакторська група

Фещенко Д. В., Романишина Т. О., Захарін В. В.,

Згозінська О. А., Дишкант О. В., Дубова О. А.

(кандидати вет. наук, доценти)

Рекомендовано до друку:

Науково-технічною радою Науково-інноваційного інституту тваринництва та ветеринарії

(протокол № 3 від 19 жовтня 2022 р.)

Вченою радою Поліського національного університету

(протокол № 4 від 26 жовтня 2022 р.)

В збірнику висвітлені результати вітчизняних і закордонних наукових досліджень з актуальних питань ветеринарної медицини, які виявляють інтерес для науковців, освітян і широкого кола практикуючих спеціалістів.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори.

Секція 2. **Заразна патологія.**

- Антіпов А. А., Гончаренко В. П., Папченко І. В.*
Виникнення та діагностика аскаридіозу у курей169
- Бахур Т. А., Гончаренко В. П., Гончаренко О. В.*
Випробування копроскопічних методів діагностики
гельмінтозів і протозоозів травного тракту собак.....173
- Бродовська К. В., Радіюк В. Р., Коренєва Ж. Б.,
Роша Л. Г.*
Моніторинг захворюваності риби у водоймах
Миколаївської області176
- Галатюк О. Є., Романшина Т. О., Лахман А. Р.,
Balkanska R., Свиридюк К. П.*
Вивчення дії натрію гіпохлориду щодо патогенних
ентеробактерій бджіл виду *Klebsiella pneumoniae*.....179
- Гуральська С. В., Буднік Т. С., Голованчук В.*
Вплив комплексних програм вакцинацій на
організм курей181
- Довгій Ю. Ю., Березовський А. В., Прус П. М., Гудь А. О.*
Ефективність настоянки чемериці проти ектопара-
зитів у тварин184
- Довгій Ю. Ю., Гудь А. О.*
Поширення, сезонна динаміка та особливості
епізоотології фасціольозу великої рогатої худоби у
Житомирській області.....186
- Дуда Ю. В., Корейба Л. В., Прус М. П.*
Поширення стронгілоїдозу кролів у домо-
господарствах України190

ВИПРОБУВАННЯ КОПРОСКОПІЧНИХ МЕТОДІВ ДІАГНОСТИКИ ГЕЛЬМІНТОЗІВ І ПРОТОЗООЗІВ ТРАВНОГО ТРАКТУ СОБАК

Бахур Т. А. – виконавець роботи МАН
Гончаренко В. П. – к. вет. н., доцент
Гончаренко О. В. – магістр
Білоцерківський національний аграрний університет,
м. Біла Церква

Вступ. Комбіновані методи копроскопії вважаються найбільш ефективними та універсальними, оскільки дозволяють виявити у фекаліях тварин як ооцист найпростіших та дрібних яєць гельмінтів (*Strongylata* sp., *Strongyloides* sp., *Metastrongylus* sp. та ін.), так і крупні, важкі яйця паразитичних червів (*Trichuris* sp., *Ascaridata* тощо). Зазвичай з цією метою паразитологи використовують або класичний метод Дарлінга, або його модифікацію за Г.А. Котельниковим та В.М. Хреновим. У першому випадку, в якості флотаційного розчину (ФР) використовується насичений розчин кухонної солі та гліцерину 1:1 (має густину 1,205 г/мл). Через низьку густину та малодоступність гліцерину у великих об'ємах використовується все рідше. Модифікований метод передбачає використання насиченого розчину гранульованої аміачної селітри (густина 1,30–1,32 г/мл). Через суттєве подорожчання аміачної селітри, як і небезпечність цієї речовини, втрачає свою актуальність для широкого вжитку.

Мета роботи. Випробувати та порівняти ефективність копроскопічних методів діагностики гельмінтозів і протозоозів травного тракту собак.

Матеріали і методи досліджень. Дослідження було проведено впродовж червня–липня 2022 р. в умовах лабораторії паразитології кафедри пара-

зитології та фармакології факультету ветеринарної медицини Білоцерківського національного аграрного університету. Фекалії для дослідження були відібрані від 7-ми безпритульних собак-метисів віком 3–6 років, що знаходились на реабілітації після стерилізації в Білоцерківській міській державній лікарні ветеринарної медицини. Фекалії дослідних тварин було досліджено одночасно за трьома методами, у трьох повторах. Так, були випробувані класичний метод Дарлінга, модифікований метод Дарлінга за Г.А. Котельниковим та В.М. Хреновим, а також метод, що заснований на використанні ФР цукру та кухонної солі. Такий метод передбачає розчинення 500 г цукру в 1 л дистильованої води з подальшим розчиненням 300 г кухонної солі. Завдяки різним хімічним зв'язкам розчинюваних речовин з молекулами води, вдалося досягнути густини розчину 1,29 г/мл. Показники інтенсивності інвазії (II) оцінювали в 1 полі зору мікроскопа за умови збільшення 10×10 .

Результати дослідження. За результатами копрологічного дослідження проб від дослідних собак, вони були уражені мікс-інвазією паразитів. Так, у фекаліях було виявлено одночасно яйця нематод *Trichuris vulpis* та *Strongylata* sp., а також ооцисти найпростіших із родини Eimeriidae. Однак, показники II суттєво відрізнялися залежно від обраної методики дослідження.

Обчисливши середні групові показники II паразитів у досліджуваних пробах, ми встановили, що концентрація яєць *T. vulpis* складала $0,9\pm 0,5$ яєць/1 полі зору за використання класичного методу Дарлінга, $12,0\pm 2,3$ яєць/1 полі зору за модифікованого методу Дарлінга та $11,1\pm 2,0$ яєць/1 полі зору мікроскопа. Для нематод *Strongylata* sp. ці показники склали $14,5\pm 2,3$; $2,5\pm 0,8$ та $3,1\pm 0,8$ яєць/1 полі зору

відповідно, а для представників родини Eimeriidae – $7,2 \pm 2,6$; $1,0 \pm 0,5$ та $1,1 \pm 0,5$ ооцист/1 полі зору мікроскопа відповідно.

Таким чином, зі збільшенням густини ФР, спостерігали зростання концентрації важких паразитарних елементів, однак втрату легких. Ідеальним варіантом стало б максимальне захоплення важких елементів без втрати легких – це дозволить максимально ефективно й точно висвітлювати рівень П у тварин.

Зниження кількості легких паразитарних елементів у зразках, які були досліджені за допомогою розчинів з високою густиною, обумовлене високим поверхневим натягом ФР. Легкі елементи виштовхуються до поверхневої плівки; однак, під час захоплення частки поверхневої плівки паразитологічною петлею, вони не здатні подолати поверхневий натяг та закріпитися на ній. У результаті в зразку на предметному склі спостерігається висока концентрація крупних, важких паразитарних елементів, та незначна – дрібних і легких. Тому для досягнення максимальної ефективності потрібно знайти шляхи зниження сили поверхневого натягу ФР.

Висновки. Найбільш ефективним щодо легких паразитарних елементів (ооцисти найпростіших родини Eimeriidae та яйця *Strongylata* sp.) виявився класичний комбінований метод Дарлінга. Найкращу ефективність щодо важких яєць (*Trichuris vulpis*) показав модифікований метод Дарлінга з використанням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри. Комбінований копроскопічний метод з використанням насиченого розчину цукру та кухонної солі виявився «золотою серединою». У наступних дослідженнях випробуємо можливі засоби зниження коефіцієнту поверхневого натягу рідини.